

Til lovforslag nr. L 339. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 17. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om fordeling mellem staten, kommunerne og amtskommunerne af skattnedslaget som følge af personskattelovens skatteloft

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Fremskridtspartiets, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) finder det rigtigt, at de kommuner og amtskommuner, som hæver de personlige skatter, selv må betale, såfremt det skrå skatteloft på 68 pct. overskrides.

Dette vil efter mindretallets opfattelse få de kommunale myndigheder til at tænke sig om en ekstra gang, når man går med overvejelser om at forhøje de personlige skatter. Disse skatter har nemlig opnået et absolut højdepunkt, bl.a. forårsaget af et alt for højt kommunalt aktivitetsniveau.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et flertal inden for mindretallet (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det

Konservative Folkeparti og Venstre er modstandere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme mod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte enkelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af forslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: Nye offentlige udgifter, ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkert ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye udvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive udhulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparing.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser struk-

turproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Flertallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de offentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelser m.v. i den samlede pakke, som flertallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelser og finansiering hører sammen.

Flertallet er derfor nødt til at se forslagene om lettelser og skærper under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har flertallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil flertallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) kan ikke støtte lovforslaget, da dette indskrænker det kommunale selvstyre.

Skattetrykket lokalt og regionalt er en lokal politisk afgørelse, som Folketinget ikke skal blande sig i ud over sikringen af en retfærdig mellemkommunal udligning og afsættelsen af de nødvendige bloktilskud og refusioner på finansloven. Men regering og Folketing kan selvfølgelig altid lave frivillige aftaler med kommuner og amtskommuner af hensyn til finanspolitikken. I øvrigt har udviklingen de sidste 10 år vist, at der ikke er nogen kommu-

ner og amtskommuner, som sætter skatten op, uden det er strengt nødvendigt. For det første sætter vælgerne klare grænser for, hvor meget de vil betale i kommuneskat. For det andet har det vist sig, at de gange kommuner og amtskommuner har »overtrådt« økonomiaftalerne mellem Kommunernes Landsforening/Amtsrådsforeningen i Danmark og regeringen, har det været som følge af ny og ikkekompenseret lovgivning vedtaget af Folketinget eller også som følge af stigende sociale udgifter som følge af babyboom, arbejdsløshed etc., stigninger, der ikke var taget højde for i forbindelse med økonomiaftalernes indgåelse.

Mindretallet er med vedtagelsen af lovforslaget bange for, at den nødvendige magtbalance mellem stat på den ene side og kommuner og amtskommuner på den anden side forrykkes, når kommuner og amtskommuner ikke længere har mulighed for at sætte skatten op uden at blive straffet økonomisk. Skattestigning kan f.eks. være eneste mulighed, hvis en given kommune eller amtskommune skal finansiere ikke kompenserede udgiftsforslag fra Folketinget. Truslen om disse skattestigninger har hidtil været garantien for, at Folketinget »duttede« ny lovgivning eller var tilbageholdende med at indføre ny lovgivning med økonomiske konsekvenser for kommunerne. Hvis magtbalancen derfor på sigt udhules, ja, så udhules det kommunale selvstyre.

Selv om de økonomiske konsekvenser er små lige nu, så mener mindretallet, at det er forkert at gennemføre en omvendt »Robin Hood-politik«, der medfører, at borgere med små eller mellemstore indtægter skal medfinansiere skattelettelserne til skatteydere, som rammer mod loftet på de 68 pct. Denne lettelse er hidtil betalt af staten og dermed via et progressivt skattesystem, hvor de højestlønnede som regel betaler mest. Men nu skal kommuner og amtskommuner med et proportionelt skattesystem betale, når de højestlønnede støder mod skatteloftet.

Erling Christensen (S) Grete Schødis (S) Poul Erik Dyrlund (S) Holger Graversen (S)

Klaus Hækkerup (S) fmd. Peder Sass (S) Jørn Pedersen (S) Pernille Frahm (SF)

Torben Rechendorff (KF) Kirkegaard (KF) Per Tørsbøl (KF) Lis Noer Holmberg (V)

Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Poul Nødgaard (FP) nfmd.

Ebbe Lundgaard (RV) Glønborg (KRF)

Centrum-Demokraterne havde ingen medlemmer i udvalget.